

МІЖРЕГІОНАЛЬНА
АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

МАУП

**МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ
ЩОДО САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ
з дисципліни
“ПРАВО МІЖНАРОДНИХ ДОГОВОРІВ”
(для спеціалістів)**

Київ
ДП «Видавничий дім «Персонал»
2011

МАУП

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Підготовлено доцентом кафедри міжнародного права та порівняльного правознавства *І. О. Шашковою-Журавель* та старшим викладачем кафедри міжнародного права та порівняльного правознавства *О. М. Кісілевич-Чорнойван*

Затверджено на кафедрі міжнародного права та порівняльного правознавства (протокол № 6 від 20.02.09)

Схвалено Вченою радою Міжрегіональної Академії управління персоналом

Кісілевич-Чорнойван О. М., Шашкова-Журавель І. О. Методичні матеріали щодо самостійної роботи з дисципліни “Право міжнародних договорів” (для спеціалістів). — К.: ДП «Вид. дім «Персонал», 2011. — 22 с.

Методичні матеріали для самостійної роботи містять пояснювальну записку, форми самостійної роботи, тематичний план, зміст дисципліни “Право міжнародних договорів”, а також список літератури.

Процес інтеграції України в міжнародну торговельно-економічну, політичну, науково-технічну, культурну, екологічну та інші сфери міжнародного співробітництва стало підґрунтям для вивчення права міжнародних договорів, яке відіграє важливу роль у правовому регулюванні та всебічному розширенні співробітництва між країнами у різних галузях міжнародного життя.

Викладання курсу “Право міжнародних договорів” в Україні безпосередньо пов’язано з переходом до відкритості суспільства, розширенням відносин нашої країни з іншими країнами світу, поглибленням світогосподарських та політичних зв’язків.

Вивчення права міжнародних договорів передбачає певні труднощі. Це пов’язано з тим, що цей курс містить в основі поняття теорії права, це, насамперед, питання дії норм права в просторі та часі, дії принципів права та загальних принципів міжнародного права тощо.

Самостійна робота студентів є складовою навчального процесу, важливим чинником, який формує вміння навчатися, сприяє активізації засвоєння студентом знань та їх реалізації.

Самостійна робота студента є основним засобом опанування навчального матеріалу в час, вільний від обов’язкових навчальних занять.

Індивідуально-консультативна робота — це форма організації навчальної роботи викладача зі студентами, яка здійснюється шляхом створення необхідних умов для виявлення і розвитку індивідуальних особливостей студента.

Індивідуально-консультативна робота здійснюється з метою посилення мотивації студентів до пізнавальної діяльності та спрямування її в необхідне русло.

Мета СРС — сприяти засвоєнню в повному обсязі навчальної програми та формуванню самостійності як особистісної риси та важливої професійної якості, сутність якої полягає в умінні систематизувати, планувати та контролювати власну діяльність.

Завдання СРС — засвоєння певних знань, умінь, навичок, закріплення та систематизація здобутих знань, їх застосування при виконанні практичних завдань та творчих робіт, а також виявлення прогалин у системі знань із предмета.

- © Міжрегіональна Академія управління персоналом (МАУП), 2011
- © ДП «Видавничий дім «Персонал», 2011

Самостійна робота студента забезпечується системою навчально-методичних засобів, передбачених для вивчення конкретної навчальної дисципліни: підручник, навчальні та методичні посібники, методичні матеріали для самостійної роботи студентів, конспект лекцій, практикум тощо.

З урахуванням змісту, цілей та завдань, що вирішуються в процесі виконання самостійної роботи студентів з дисципліни “Право міжнародних договорів” можна виділити наступні основні види самостійної роботи:

- самостійна робота, що забезпечує підготовку до поточних аудиторних занять;
- пошуково-аналітична.

Метою самостійної роботи з навчальної дисципліни “Право міжнародних договорів” є:

- поглиблення теоретичних знань із дисципліни “Право міжнародних договорів”, отриманих на лекціях;
- поглиблення знань національного та міжнародного законодавства в сфері міжнародних договірних відносин;
- систематизація знань про право міжнародних договорів, яке регулює відносини між державами та іншими суб’єктами міжнародного права та його місце в системі міжнародного права;
- ознайомлення студентів із принципами й методами регулювання міжнародних договірних відносин;
- сприяння засвоєнню в повному обсязі навчальної програми та формуванню самостійності як особистісної риси та важливої професійної якості;
- забезпечення активної творчої роботи студентів з опрацювання та аналізу рекомендованої літератури;
- вироблення у студентів умінь використовувати отримані знання на практиці;
- сприяння формуванню вмінь студентів щодо проведення наукових досліджень із проблем правового регулювання і на міжнародному, і на національному рівнях;
- поглиблення знань студентів у галузі міжнародного публічного права, міжнародного економічного права, міжнародного гуманітарного права та інших галузей міжнародного права;

- формування вміння студентів здійснювати аналіз універсальних та регіональних міжнародно-правових актів у сфері регулювання міжнародних відносин;
- сприяння формуванню аналітичного мислення у студентів;
- вироблення у студентів умінь щодо виявлення новел у теорії й практиці міжнародно-правової регламентації міжнародних відносин;
- формування уявлення студентів про загальні тенденції розвитку правового регулювання міжнародних відносин;
- вивчення студентами законодавчих актів України та міжнародно-правових актів, що регулюють міжнародні відносини.

Завдання самостійної роботи з навчальної дисципліни “Право міжнародних договорів” полягає у:

- засвоєнні та поглибленні знань із дисципліни;
- засвоєнні умінь та навичок з аналізу універсальних та регіональних міжнародно-правових актів у сфері регулювання міжнародних відносин;
- засвоєнні умінь студентів щодо проведення наукових досліджень із проблем правового регулювання укладання, пролонгації та розірвання міжнародних договорів;
- закріпленні та систематизації здобутих знань, їх застосуванні при виконанні практичних завдань та творчих робіт, а також виявлення прогалин у системі знань із предмета.

Самостійна робота студента забезпечується системою навчально-методичних засобів, передбачених для вивчення конкретної навчальної дисципліни: підручник, навчальні та методичні посібники, методичні матеріали для самостійної роботи студентів, конспект лекцій, практикум тощо.

ФОРМИ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ
дисципліни
“ПРАВО МІЖНАРОДНИХ ДОГОВОРІВ”

Види та форми самостійної роботи студентів	Форми контролю та звітності
I. Підготовка до поточних аудиторних занять	
1.1. Опрацювання прослуханого лекційного матеріалу, вивчення обов’язкової та додаткової літератури	1.1. Активна участь у різних видах аудиторних занять
1.2. Вивчення окремих тем або питань, що передбачені для самостійного опрацювання	1.2. Перевірка правильності виконання завдань
1.3. Виконання домашніх завдань	1.3. Перевірка правильності виконання завдань
1.4. Виконання та письмове оформлення завдань та інших робіт	1.4. Перевірка правильності виконання завдань на аудиторних заняттях
1.5. Підготовка до семінарських, практичних (лабораторних) занять	1.5. Активна участь у семінарських, практичних (лабораторних) заняттях
1.6. Підготовка до модульного контролю та інших форм поточного контролю	1.6. Написання контрольної роботи, тестування та ін.
II. Пошуково-аналітична робота	
2.1. Пошук та огляд літературних джерел за заданою проблематикою	2.1. Розгляд підготовлених матеріалів під час аудиторних занять
2.2. Написання реферату чи доповіді за заданою проблематикою	2.2. Обговорення (захист) реферату під час аудиторних занять
2.3. Аналітичний розгляд наукової публікації	2.3. Обговорення результатів проведеної роботи під час аудиторних занять
2.4. Аналіз конкретної виробничої ситуації, підготовка до ситуаційних вправ	2.4. Розгляд підготовлених матеріалів, участь у діловій грі, ситуаційних вправах та ін.

Вивчення питань, винесених на самостійний розгляд, повинно проходити в терміни між лекціями та семінарами з цих тем. На кожному семінарському занятті проводиться перевірка вивчення студентами тем, даних на самостійне опрацювання, що передбачає проведення усного опитування, перевірка рефератів з цих тема, вносяться питання для самостійного опрацювання в перелік питань рефератів. Готуючись до виступу на семінарі, студентам пропонується скласти план або тези виступу, якими можна користуватися під час виступу.

Пошук та огляд літературних джерел за заданою проблематикою відбувається під керівництвом викладача, який вказує студенту, де можна знайти відповідну літературу (нормативні джерела, підручники, монографії статті тощо), він консулює студента з приводу аналізу різних видів літературних джерел, допомагає проаналізувати наукові публікації.

Самостійна підготовка до модульного контролю та інших форм поточного контролю передбачає:

1. Опрацювання конспектів лекцій, із питань, які винесені на модульний та поточний контроль.
2. Опрацювання спеціальної юридичної літератури та підручників з тем, винесених на модульний та поточний контроль.

Підготовка до контрольної роботи повинна проходити протягом часу, відведеного навчальним розкладом до відповідного семінарського заняття, на якому відбудеться модульний контроль знань.

Вивчення засад правового регулювання зовнішньоекономічних відносин передбачає підготовку рефератів з тем, які вказуються у планах семінарських занять. Студенти використовують і основну, і додаткову літературу, проводять власний аналіз та реферування літературних джерел. Реферати заслуховують та обговорюють на семінарських заняттях, кращі з них можуть бути рекомендовані на розгляд у наукових студентських гуртках, конференціях.

Перед написанням реферату студент повинен опрацювати міжнародні національні правові акти, обов’язкову й додаткову літературу з теми. Обсяг реферату — 10–15 сторінок. Його структура: вступ (1–2 стор.), основна частина (8–10 стор.), висновки (1–2 стор.); перелік використаних джерел. Реферат виконується на білому папері формату А4.

Найпоширенішою формою усного оприлюднення результатів пошуково-аналітичної роботи студентів є доповідь та повідомлення. Доповідь — документ, у якому викладаються певні питання, даються висновки, пропозиції. Вона призначена для усного (публічного) прочитання та обговорення. Вибір способу підготовки доповіді залежить від змісту матеріалу та завдань семінарського заняття. Обсяг доповіді становить 4–8 сторінок. Якщо доповідь складається з 4–6 сторінок, вона називається повідомленням.

Якщо студент не підготувався до семінару або пропустив його, він повинен відпрацювати відповідну тему у викладача, який веде семінарські заняття у групі. Відпрацювання може відбуватися за однією з таких форм:

- усна (студент повинен відповісти на питання викладача, виснесені на відповідне семінарське заняття);
- доповідь (студент готує доповідь за заданою викладачем темою);
- реферат (за погодженням із викладачем студент готує реферат із відповідної теми семінарського заняття).

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН
дисципліни
“ПРАВО МІЖНАРОДНИХ ДОГОВОРІВ”

№ пор.	Назва змістового модуля та теми	Години для лекцій	Години на семінарські заняття	Години для самостійної роботи	Види контролю самостійної роботи			
					поточний	рубіжний	підсумковий	
Змістовий модуль I. Основні категорії права міжнародних договорів								
1	Право міжнародних договорів: поняття та особливості	2	2	4	У, ПК, СР	Т / КР	Іспит	
2	Становлення та розвиток права міжнародних договорів	2		4	У, ПК, СР			
3	Процедура укладання міжнародного договору	2	2	5	У, ПК, СР			
4	Форми надання державами згоди на обов'язковість міжнародного договору	2	2	4	У, ПК, СР			
Змістовий модуль II. Окремі аспекти права міжнародних договорів								
5	Застосування міжнародних договорів	2	2	5	У, ПК, СР	Т / КР		
6	Спори стосовно тлумачення та виконання міжнародних договорів	2	2	5	У, ПК, СР			
7	Участь України в системі міжнародних договорів	2	2	7	У, ПК, СР			
Разом годин: 54								

Форми контролю:

Усне опитування — У

Контрольні роботи — КР

Перевірка конспектів — ПК

Перевірка завдань для самостійної роботи — СР

Тестування — Т

ЗМІСТ
дисципліни
“ПРАВО МІЖНАРОДНИХ ДОГОВОРІВ”

Змістовий модуль І. Основні категорії права міжнародних договорів**Тема 1. Право міжнародних договорів: поняття та особливості****Питання, винесені на самоопрацювання**

1. Специфічні категорії суб'єктів права міжнародних договорів.
2. Функції права міжнародних договорів.
3. Міжнародний звичай як джерело права міжнародних договорів.

Питання для самоконтролю

1. Які ви знаєте суб'єкти права міжнародних договорів?
2. Коли була прийнята Віденська конвенція про право міжнародних договорів?
3. Які види угод можуть укладати члени федеративної держави?
4. Які ви знаєте правові звичаї в сфері права міжнародних договорів?
5. Яку класифікацію міжнародних договорів можна дати за їх характером?
6. В чому полягає регулююча функція права міжнародних договорів?

Теми рефератів

1. Міжнародні організації як учасники міжнародних угод.
2. Право на участь у міжнародних договорах.

Література: основна [1; 8; 11; 30; 36];
додаткова [39]

Тема 2. Становлення та розвиток права міжнародних договорів**Питання, винесені на самоопрацювання**

1. Міжнародні договори стародавніх держав.
2. Зародження та розвиток перших звичаїв у праві міжнародних договорів.
3. Укладання міжнародних договорів в добу Середньовіччя та Відродження.
4. Кодифікація і прогресивний розвиток права міжнародних договорів.

Питання для самоконтролю

1. Які види міжнародних договорів укладали стародавні держави?
2. Яка була процедура укладання міжнародних договорів в Стародавньому світі?
3. Які перші звичаї з'явилися в праві міжнародних договорів?
4. Яка була роль церкви при складанні та укладанні міжнародних договорів доби Середньовіччя?
5. Якими правовими нормами регулювалися держави при укладанні міжнародних договорів в добу Відродження?
6. Коли виникли перші спроби кодифікації права міжнародних договорів?

Теми рефератів

1. Сутність та значення Віденської конвенції про правонаступництво держав щодо договорів 1978 року.
2. Прийняття міжнародних договорів в рамках та під егідою міжнародних організацій.

Література: основна [7; 9; 10; 14];
додаткова [47; 51]

Тема 3. Процедура укладання міжнародного договору**Питання, винесені на самоопрацювання**

1. Направлення делегації на переговори з укладання міжнародного договору.
2. Умови проведення переговорів щодо змісту міжнародного договору в двосторонньому та багатосторонньому порядку.
3. Підготовка та прийняття тексту міжнародного договору.

4. Правила процедури прийняття міжнародних договорів у рамках міжнародних організацій.

Питання для самоконтролю

1. Які ви знаєте основні стадії процедури укладання міжнародного договору?
2. Хто може брати участь в укладанні міжнародного договору без особливих повноважень (згідно з нормами міжнародного права)?
3. В яких випадках акти осіб, які не мають конкретних повноважень відповідної держави, мають юридичну силу?
4. З яких частин зазвичай складається міжнародний договір?
5. Які ви знаєте форми прийняття тексту договору?
6. Що означає поняття “автентичний”?
7. Складені на яких мовах тексти переважної більшості міжнародних договорів, що приймаються в рамках ООН, вважаються автентичними?

Теми рефератів

1. Призначення уповноважених на ведення переговорів. Установи та особи, які мають право на ведення переговорів, їх функції.
2. Органи, уповноважені представляти державу (міжнародну організацію) щодо укладання договору.
3. Національне законодавство різних країн щодо правового регулювання статусу суб'єктів учасників міжнародних договорів.
4. Національне законодавство різних країн щодо розподілу функцій різних державних органів, які можуть бути учасниками міжнародних договорів.
5. Стадії укладання міжнародного договору.
6. Прийняття тексту договору як одна зі стадій укладання міжнародного договору.
7. Узгодження тексту та встановлення автентичності міжнародного договору.
8. Укладання договорів у спрощеній формі. Характер таких договорів.

Література: основна [14; 21; 27];
додаткова [37; 44; 46]

Тема 4. Форми надання державами згоди на обов'язковість міжнародного договору

Питання, винесені на самоопрацювання

1. Порядок надання сторонами згоди на обов'язковість для них міжнародного договору.
2. Процедура приєднання до міжнародного договору.
3. Інститут застереження в праві міжнародних договорів.
4. Інститут депозитарія в праві міжнародних договорів.

Питання для самоконтролю

1. Які ви знаєте форми надання згоди на обов'язковість для держав укладених ними міжнародних договорів?
2. Назвіть випадки, коли ратифікація міжнародного договору є обов'язковим способом вираження державою своєї згоди на обов'язковість для неї міжнародного договору.
3. Розкрийте взаємозв'язок між підписанням та ратифікацією в історичному аспекті.
4. Поясніть зміст внутрішньодержавної функції ратифікації.
5. Охарактеризуйте структуру ратифікаційної грамоти.
6. Поясніть сутність обмеженого та повного приєднання держави до міжнародного договору.

Теми рефератів

1. Висловлення згоди на обов'язковість міжнародного договору. Набуття договорами юридичної сили.
2. Інститут депозитарія. Реєстрація і опублікування міжнародних договорів.
3. Інститут застереження. Випадки неможливості внесення застережень.

Література: основна [13; 20; 30; 36];
додаткова [38; 41]

Змістовий модуль II. Окремі аспекти права міжнародних договорів

Тема 5. Застосування міжнародних договорів

Питання, винесені на самоопрацювання

1. Загальні умови застосування міжнародних договорів.
2. Чинний міжнародний договір.
3. Діючий міжнародний договір.
4. Недійсність міжнародного договору.

Питання для самоконтролю

1. Розкрийте сутність вимоги обумовленості міжнародних договорів.
2. Охарактеризуйте вимогу сумісності міжнародних договорів.
3. Які є підстави абсолютної недійсності міжнародних договорів?
4. Чи може посылатися держава на внутрішнє законодавство як на підставу недійсності міжнародного договору?
5. Про який вид недійсності буде йти мова, на ваш погляд, у випадку чинення тиску на уповноважену для укладення договору особу?
6. Чи відмінняє наступний договір попередній виходячи із міжнародного законодавства?
7. Що означає термін “істотне порушення”?
8. В якому випадку можна здійснити одностороннє розірвання договору?

Теми рефератів

1. Умови дійсності договорів.
2. Дія міжнародного договору у часі і просторі.
3. Строкові, безстрокові, невизначено строкові угоди. Пролонгація.
4. Поняття і способи припинення дії договорів. Призупинення дії міжнародних договорів.
5. Виникнення нової імперативної норми загального міжнародного права та *rebus sic stantibus* як випадки припинення дії договору.

Література: основна [1; 12; 15; 16; 19; 23]

Тема 6. Спори стосовно тлумачення та виконання міжнародних договорів

Питання, винесені на самоопрацювання

1. Тлумачення міжнародного договору
2. Спори стосовно тлумачення та виконання міжнародного договору

Питання для самоконтролю

1. Що означає докорінна зміна обставин?
2. Які підстави існують у міжнародному праві для посилення держави на неможливість виконання міжнародного договору?

3. Чим відрізняється припинення від зупинення дії міжнародного договору?
4. Які ви знаєте форми трансформації норм міжнародного договору в національне право?
5. Що означає термін “внутрішня” імплементація?
6. Що означає термін “зовнішня” імплементація?
7. В яких випадках потребується наявність дипломатичних або консульських відносин для виконання міжнародних договорів?
8. В якому міжнародно-правовому акті закріплена можливість доктринального тлумачення міжнародного договору?
9. Яка роль Генерального секретаря ООН щодо тлумачення міжнародного договору?

Теми рефератів

1. Тлумачення норм міжнародного договору (загальна характеристика).
2. Види тлумачення норм міжнародного договору.
3. Процедури усунення протиріч при колективному тлумаченні договору.
4. Тлумачення договору міжнародним суддею/арбітром (компетенція та сфера дії). Особливості тлумачення міжнародних договорів міжнародними організаціями.
5. Засоби тлумачення норм міжнародного договору.
6. Національний та міжнародний контроль за виконанням угод.
7. Міжнародний контроль за виконанням міждержавних угод.
8. Національні засоби контролю за виконанням міжнародних угод.

Література: основна [1; 12; 15; 16; 19; 23]

Тема 7. Участь України в системі міжнародних договорів

Питання, винесені на самоопрацювання

1. Національне законодавство України та міжнародне право.
2. Види міжнародних договорів за законодавством України.
3. Укладення міжнародних договорів України.
4. Надання згоди на обов'язковість міжнародних договорів України.
5. Застереження до міжнародних договорів України.
6. Реєстрація та опублікування текстів міжнародних договорів.
7. Виконання міжнародних договорів України.

Питання для самоконтролю

1. Якими нормативними актами регулюється питання укладання міжнародних договорів України?
2. Які офіційні особи можуть підписувати міжнародні договори від імені України без отримання особливих повноважень?
3. Які договори колишніх СРСР та УРСР є обов'язковими для сучасної України з огляду на вимоги Закону України “Про дію міжнародних договорів на території України” 1991 року?
4. Які види міжнародних договорів передбачені Законом України “Про міжнародні договори України” 1994 року?
5. Які види міжнародних договорів може укласти від свого імені Уряд України?
6. Який порядок подання пропозиції щодо укладення міністерствами та іншими центральними органами державної виконавчої влади міжнародних договорів відповідно до законодавства України?
7. Який існує порядок надання згоди на обов'язковість міжнародних договорів для України?
8. На основі якої статті Конституції України можна дійти висновку про виключне право Президента вести переговори та укласти міжнародні договори?

Теми рефератів

1. Співвідношення міжнародного договору і внутрішньодержавного закону. Конституція України про дію норм міжнародних договорів.
2. Законодавство України щодо права міжнародних договорів.
3. Міжвідомчі договори: сутність та специфіка

Література: основна [4–6; 26; 31; 32]

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

Основна

1. *Віденська конвенція про право міжнародних договорів 1969 року.*
2. *Віденська конвенція про право міжнародних договорів між державами і міжнародними організаціями або між міжнародними організаціями 1986 року.*
3. *Віденська конвенція про правонаступництво держав щодо договорів 1978 року.*
4. *Закон України “Про дію міжнародних договорів на території України” 1991 року.*
5. *Закон України “Про міжнародні договори України” 1994 року.*
6. *Закон України “Про правонаступництво України” 1991 року.*
7. *Анцелевич Г. О., Покрещук О. О. Міжнародне публічне право. Особлива частина: Навч. посіб. / Українська академія зовнішньої торгівлі. — К.: Вид-во УАЗТ, 1999. — 378 с.*
8. *Буткевич В. Г. Міжнародне право. Основні галузі. — К., 2004.*
9. *Взаємодія міжнародного права з внутрішнім правом України / За ред. В. Н. Денисова. — К.: Юстиніан, 2006.*
10. *Волошин Ю. Статус міжнародних договорів у законодавстві країн-членів Європейського Союзу: проблеми конституційності та перспективи європейської інтеграції // Правова держава. — К.: Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України, 2005. — Вип. 16. — С. 509–516.*
11. *Корнєва Т. В. Міжнародні договори та їхня інтеграція у внутрішнє право України // Митна справа. — 2007. — № 5. — С. 57–59.*
12. *Крохмаль В. О юридической действительности международного договора // Колізії у законодавстві України: проблеми теорії і практики: Матеріали міжнар. наук.- практ. конф., 23–24 жовт. 1995 р. — К.: Генеза. — 1996. — С. 98–100.*
13. *Лозовик М. Н. Согласие государства на обязательность для него части международного договора // Государство и право. — 2003. — № 12. — С. 113–116.*
14. *Лукашук И. И. Современное право международных договоров. — М., 2004–2006. — Т. 1–2.*

15. Лукашук И. И. Абсолютная недействительность международных договоров // Международное публичное и частное право. — 2005. — № 5. — С. 2–8.
16. Лукашук И. И. Действие международного договора во времени и пространстве // Журнал российского права. — 2005. — № 4. — С. 108–117.
17. Лукашук И. И. Депозитарий международных договоров // Государство и право. — 2006. — № 7. — С. 66–75.
18. Лукашук И. И. Международные договоры должны соблюдаться // Международное публичное и частное право. — 2004. — № 4. — С. 3–16.
19. Лукашук И. И. О недействительности международных договоров // Государство и право. — 2005. — № 8. — С. 42–49.
20. Лукашук И. И. Оговорки к многосторонним договорам // Международное публичное и частное право. — 2004. — № 3. — С. 3–12.
21. Лукашук И. И. Полномочия на заключение международных договоров // Журнал российского права. — № 4. — С. 80–92.
22. Лукашук И. И. Правопреемство государств в отношении договоров // Журнал российского права. — 2006. — № 7. — С. 94–111.
23. Лукашук И. И. Процедура установления недействительности и прекращения действия международных договоров // Журнал российского права. — 2006. — № 2. — С. 96–106.
24. Лукашук И. И. Субъекты права международных договоров // Государство и право. — 2004. — № 11. — С. 52–61.
25. Мельник А. Міжнародні договори колишнього СРСР: частина національного законодавства України? // Юридичний журнал. — 2004. — № 3. — С. 84–90.
26. Мельник А. Я. Правонаступництво України щодо міжнародних договорів СРСР. — К.: Юридична думка, 2005. — 424 с.
27. Мацко А. С. Міжнародне право: Навч. посіб. — К., 2006.
28. *Международное право* / Под ред. Г. В. Игнатенко. — М., 1999.
29. *Международное право: Учебник* / Под ред. Ю. М. Колосова, Э. С. Кривчиковой. — М.: Юристъ, 2001. — 928 с.
30. Мережко О. О. Право міжнародних договорів: сучасні проблеми теорії та практики. — К.: Таксон, 2002. — 344 с.

31. Мних А. М. Дія міжнародних договорів України у внутрішньому законодавстві України // Економіка. Фінанси. Право. — 2005. — № 11. — С. 35–39.
32. Моцик О. Ф. Тимчасове застосування міжнародних договорів: теорія і практика України // Колізії у законодавстві України: проблеми теорії і практики: Матеріали міжнар. наук.-практ. конф., 23–24 жовт. 1995 р. — К.: Генеза, 1996. — С. 100–101.
33. Патрик Дайе, Ален Пелле. *Международное публичное право. Т. 1.: Формирование международного права. Международное сообщество.* — К., 2000
34. Патрик Дайе, Ален Пелле. *Международное публичное право. Т. 2.: Международные отношения.* — К., 2001.
35. Самхарадзе Д. Г. *Международный договор и не участвующие в нем государства* // Международное публичное и частное право. — 2004. — № 4. — С. 16–26.
36. Чубарев В. Л. *Элементарный курс права международных договоров.* — К.: 2001.

Додаткова

37. *Регистрация и опубликование договоров и международных соглашений, правила для введения в действие ст. 102 Устава ООН. Резолюция ГА ООН от 14 декабря 1946 г.*
38. Арутюнян Д. Г., Шапиев К. А. Специфика применения оговорки к учредительным документам международных организаций // Международное публичное и частное право. — 2008. — № 3. — С. 28–29.
39. Баскин Ю. Я., Фельдман Д. И. *История международного права.* — М., 1990.
40. Блищенко И. П., Дориа Ж. *Прецеденты в международном публичном и частном праве.* — М., 1999.
41. Васечко А. А. *Понятие международного договора в правовой системе России* // Международное публичное и частное право. — 2007. — № 1. — С. 11–14.
42. Власов Ю. Л. *Проблемы толмачення норм права.* — К., 2001.
43. Денисов В. И. *Развитие теории и практики взаимодействия международного права и внутреннего права.* — К., 1992.
44. Джамалдинов С. А., Иваненко В. С. *Вопросы официального опубликования международных договоров в России* // Правоведение. — № 1. — С. 117–131.

45. *Дмитрієв А. І., Муравйов В. І.* Міжнародне публічне право: Навч. посіб. / Відп. ред. Ю. С. Шемшученко, Л. В. Губерський. — К., 2000.
46. *Дружков М. П.* Заключение многосторонних договоров в рамках и под эгидой международных организаций. — К., 1986.
47. *Евинтов В. И.* Многосторонние договоры в современном международном праве. — К., 1979.
48. *Іванов С. І.* Дія у часі міжнародних договорів та договірних норм. — Свердловськ, 1982.
49. *Каламакарян Р. А.* Фактор времени в праве международных договоров. — М., 1989.
50. *Курашвили А. Ю.* Проблемы самоисполнимости международных договоров во внутригосударственной правовой системе // Правоведение. — 2006. — № 4. — С. 176–185.
51. *Курс міжнародного права:* В 7 т. — М., 1990. — Т. 4.
52. *Лукашук И. И.* Международный договор и третьи государства // Международное публичное и частное право. — 2003. — № 5. — С. 3–13.
53. *Мартиненко П. Ф.* Міжнародне право і українська конституція // Наук. вісн. Дипломатичної акад. України. — Вип. 4. — К., 2000.
54. *Матіяшек П.* Проблеми права правонаступництва держав і права міжнародних договорів // Право України. — 2005. — № 10. — С. 131–132.
55. *Международное право: Учебник /* Отв. ред. Ю. М. Колосов, В. И. Кузнецов. — М., 1994.
56. *Международное право: Учеб. для вузов /* Г. В. Игнатенко, В. Я. Суворов, О. М. Тиунов; Под ред. Г. В. Игнатенко. — М., 1995.
57. *Міжнародне право в документах.* — М., 1982.
58. *Мних А. К.* Специфіка правонаступництва міжнародних договорів про правову допомогу та їх місце в сучасному міжнародному праві // Віче. — 2006. — № 13–14. — С. 44–45.
59. *Международное право: Учебник.* — М.: Юридическая литература, 1996.
60. *Международное право: Учебник.* — М.: Юридическая литература, 1994.
61. *Реализация международно-правовых норм во внутреннем праве /* Отв. ред. В. Н. Денисов, В. И. Евинтов. — К., 1992.
62. *Ріяка В. О.* Ратифікація міжнародних договорів. — К., 1983.
63. *Талалаев А. Н.* Венская конвенция о праве международных договоров. Комментарий. — М., 1997.
64. *Талалаев А. Н.* Право международных договоров. Договоры с участием международных организаций. — М., 1989.
65. *Талалаев А. Н.* Право международных договоров: Действие и применение договоров. — М., 1985.
66. *Ульянова Н. М.* Загальні багатосторонні договори в сучасних міжнародних відносинах. — К., 1981.
67. *Шатров В. П., Шилтах В. Х.* Неправомерные договоры в международном праве. — М., 1986.

ЗМІСТ

Пояснювальна записка	3
Форми самостійної роботи студентів дисципліни “Право міжнародних договорів”	6
Тематичний план дисципліни “Право міжнародних договорів”	9
Зміст дисципліни “Право міжнародних договорів”	10
Список літератури	17

Відповідальний за випуск *А. Д. Вегеренко*
Редактор *С. М. Толкачова*
Комп’ютерне верстання *А. П. Нечипорук*

Зам. № ВКЦ-4593

Формат 60×84/16. Папір офсетний.

Друк ротатійний трафаретний.

Ум. друк. арк. 0,81. Обл.-вид. арк. 0,54. Наклад 50 пр.
Міжрегіональна Академія управління персоналом (МАУП)
03039 Київ-39, вул. Фрометівська, 2, МАУП

ДП «Видавничий дім «Персонал»

03039 Київ-39, просп. Червонозоряний, 119, літ. ХХ

*Свідоцтво про внесення до Державного реєстру
суб’єктів видавничої справи ДК № 3262 від 26.08.2008*